

การวิเคราะห์ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของการเพาะปลูกเฮมพ์บนพื้นที่สูงของประเทศไทย

The Analysis of Hemp Production Cost in Thailand Highland Area

โดย

ธัญญา พรหมบุรณย์ และ วิสูตร จิตอารีย์

คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตเสมพ์ในแปลงทดลองและแปลงของเกษตรกร

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาต้นทุนการผลิตเสมพ์ในเชิงเศรษฐศาสตร์ ทั้งต้นทุนที่เป็นเงินสดและไม่เป็นเงินสดและ
สัมประสิทธิ์ต้นทุนการผลิตเสมพ์ในแปลงทดลองและแปลงเกษตรกรมั่งในพื้นที่สูง

พื้นที่ศึกษา

1) สัมภาษณ์ต้นทุนระดับแปลงเกษตรกรมั่งจำนวน 32 ราย ที่ปลูกเสมพ์บนพื้นที่สูง

-ศูนย์ขยายผลโครงการหลวงอ้าเวียงแก อ.สองแคว จ.น่าน -10 hh

-ศูนย์ขยายผลโครงการหลวงดอยปู่ย อ.เมือง จ.เชียงใหม่ -2 hh

-ศูนย์ศิลปาชีพ อ.พบพระ และอ.แม่สลด จ.ตาก -20 hh

2) สัมภาษณ์ข้อมูลจากแปลงทดลองปลูกเสมพ์สถานีเกษตรหลวงปางดะ อ.แม่อริม จ.เชียงใหม่

ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิและเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิเกี่ยวกับ
กิจกรรมการผลิตเฮมพ์และนำมาจัดโครงสร้างแบบสอบถามต้นแบบการผลิต

ทดสอบแบบสอบถามและปรับปรุงแบบสอบถาม
(Pre-test Questionnaire)

เก็บรวบรวมข้อมูลต้นแบบการผลิตจากแปลงของเกษตรกรที่มีการปลูก
เฮมพ์โดยใช้แบบสอบถาม

เก็บรวบรวมข้อมูลต้นแบบการผลิตจากแปลงทดลอง

วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปต้นแบบการผลิต

ต้นทุนการผลิตทางเศรษฐศาสตร์

ต้นทุนผันแปร และต้นทุนคงที่

1. **ต้นทุนผันแปร** หมายถึง ต้นทุนการผลิตที่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณของผลผลิต แบ่งออกเป็นต้นทุนผันแปรที่เป็นเงินสด และไม่
เป็นเงินสด เช่น ค่าแรงงาน ค่าวัสดุ ค่าซ่อมบำรุง
2. **ต้นทุนคงที่** หมายถึง ต้นทุนการผลิตที่ไม่เปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการผลิต เช่น ค่าภาษีที่ดิน ค่าใช้ที่ดิน ค่าเสื่อมราคาค่าอุปกรณ์

$$\text{ค่าเสื่อม} = \frac{\text{มูลค่าทรัพย์สินแรกซื้อ} - \text{มูลค่าปัจจุบันที่เหลืออยู่}}{\text{อายุการใช้งาน (ปี)}}$$

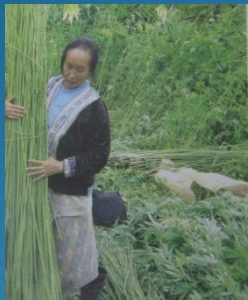
3. **ต้นทุนทั้งหมด** หมายถึง ต้นทุนผันแปรบวกด้วยต้นทุนคงที่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 99% เป็นเพศหญิง ประสบการณ์ปลูกเฮมพ์เฉลี่ย 30 ปี
- แรงงานปลูกเฉลี่ย 3 คน/ครอบครัว
- ร้อยละ 60 มีการปลูกเพื่อใช้ในครัวเรือนเป็นหลัก
- พื้นที่ปลูกเฮมพ์ในจ.ตาก เฉลี่ย 2 งาน น่านและเชียงใหม่พื้นที่ใกล้เคียง ประมาณ 1 งาน
- อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก
- การเลือกพื้นที่ปลูก ดินร่วนซุย ไม่มีหิน ดินดี ไม่มีน้ำท่วมขัง พื้นที่ราบเอียงเล็กน้อยไม่ชันมาก
- อายุเก็บเกี่ยว 70 -90 วัน ส่วนใหญ่จะเก็บเมื่ออายุ 75 วัน
- เริ่มปลูก เมษายน (หลังสงกรานต์), พฤษภาคม
- ส่วนมากไม่ปลูกซ้ำที่เดิม อาจซ้ำ 1 ครั้ง มากกว่านี้ผลผลิตจะไม่ดี
- ปัญหาการปลูก หนูกัดแทะเมล็ดหรือต้นอ่อน นกและมดมากินเมล็ด ลมพัดทำให้ลำต้นงอ
- ผลผลิตเส้นใยที่ลอกจากเปลือกอยู่ระหว่าง 100-120 กก./ไร่ หรือ 25-30 กก.ต่องาน
- ความเชื่อ หากมีสัตว์ เช่น ภูเข้าไปในแปลงเฮมพ์จะไม่ดี

การวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต

ปลุก

ดูแลรักษา

เก็บเกี่ยว

ลอกเส้นใยจากต้นเฮมพ์

ต้นทุนการผลิต =
ปริมาณ x ราคา (ปป. ตามราคาตลาด)

สัมประสิทธิ์ต้นทุนการผลิต
= ค่าคงที่ของปัจจัยการผลิต

1 manday (คนวัน/วันงาน)

= การทำงาน 8 ชั่วโมง/คนต่อวัน

ขั้นตอนการผลิตเฮมพ์

การเตรียมดิน: เมษายน (หลังสงกรานต์) เกษตรกรจะเตรียมดินโดยมีการฉีดยาฆ่าหญ้าในแปลงที่จะปลูกเฮมพ์ก่อนและ หากหญ้าไม่ตายจะทำการเผาต่อ และรอให้หญ้าเน่าเปื่อย และมีการไถพรวนดินโดยใช้รถไถหรือใช้แรงงานคน และทิ้งที่ไว้ประมาณ 1-2 อาทิตย์ รอให้ฝนตกจึงปลูก แปลงปลูกเฮมพ์ อาจแบ่งที่ดินจากแปลงปลูกข้าวโพดมาปลูก และมักจะไถพรวนพร้อมกับการเตรียมแปลงปลูกข้าวโพด โดยมีค่าจ้างไถไร่ละ 200 บาท

การปลูก : มี 2 วิธี คือ หว่าน โดยมีการคราดดิน หรือ ขุดหลุมปลูกแล้วกลบหน้าดิน เพียงเล็กน้อย หรือไม่กลบ ปลูกต้นเดือนพฤษภาคม นำเมล็ดเฮมพ์มาคลุกซีเมนต์ก่อนปลูก ใช้เหล็กกระทุ้งหลุมหยอดเมล็ด 5-8 เมล็ดต่อหลุม ระยะปลูก 15 ซม. * 15 ซม. ใช้เมล็ดพันธุ์อัตรา 3-5 กก./งาน ต้นเฮมพ์งอกใช้เวลาประมาณ 3-4 วัน

ขั้นตอนการผลิตเฮมพ์

ดูแล รักษา: ใส่ปุ๋ยเคมีในแปลงเฮมพ์ประมาณ 2 ครั้ง ส่วนมากใช้สูตร 46-0-0 ปริมาณ 3-4 กก./งาน/ครั้ง อดิตใส่เพียงซี้ถ้าในแปลงเฮมพ์ โดยนำปุ๋ยเคมีที่ใส่กับข้าวโพดมาทดลองใส่เอง การใส่ปุ๋ยครั้งแรก อายุ 15-30 วัน และครั้งที่สองอายุ 1 เดือนครั้ง เกษตรกรจะไม่ใช้ยาฆ่าแมลง เนื่องจากไม่มีแมลงมารบกวน

การเก็บเกี่ยว: อายุ 70-75 วัน หรือสังเกตจากใบร่วง จะใช้มีดหรือเคียวตัดลำต้น จะเลือกตัดต้นที่ตรงๆ มีกิ่งน้อย หลังจากเก็บเกี่ยวแล้วนำต้นมาปลิดใบออกให้หมด แล้วนำมาคัดขนาดต้นที่มียาวเท่าๆ กัน มัดกองรวมกันไว้ เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 10-12 นิ้ว ขนย้ายต้นเฮมพ์ที่เก็บเกี่ยวในแปลงมาที่บ้าน โดยใช้รถยนต์ จะใช้แรงงานในครอบครัวช่วยกันขนย้ายประมาณ 3-4 คน นำต้นเฮมพ์มาตากแดดให้แห้ง ใช้เวลา 7-10 วัน หากแดดไม่ดีใช้เวลาประมาณ 20 วัน หากฝนตกจะนำต้นเฮมพ์มาผิงไฟให้แห้ง ใช้เวลา 3 วัน แล้วนำมาลอกเส้นใยออกจากต้นและผ่านกระบวนการแปรรูปเป็นเส้นใยที่พร้อมทอเป็นผ้าผืน

ต้นทุนการผลิตเฮมพ์รวม

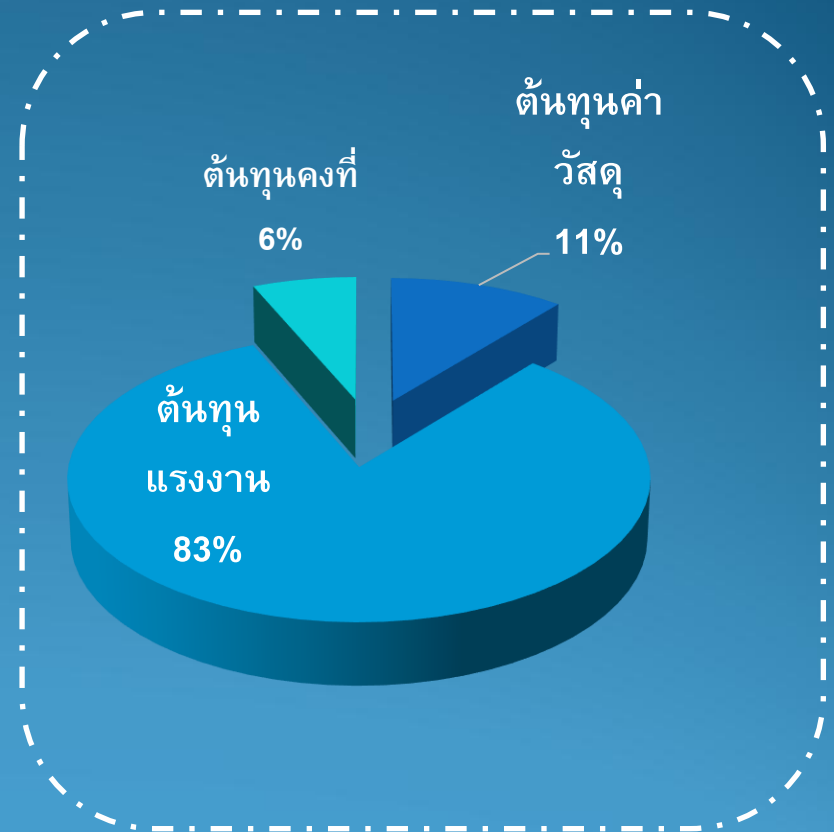
วิธีปลูก: ขุดหลุมปลูก พื้นที่ปลูก: 1 งาน
ปลูก พ.ค – ก.ค

ปัจจัยการผลิต	สัมประสิทธิ์ต้นทุนการผลิต (หน่วย)	ราคาปัจจัยการผลิต ปี 2553 (บาท/หน่วย)	ต้นทุนเงินสด (บาท/งาน)	ต้นทุนไม่ใช่เงินสด (บาท/งาน)
ต้นทุนผันแปร (ต่อหน่วยการผลิต)				
1.ค่าวัสดุ				
1.1 เมล็ดพันธุ์ (กก.)	3.05	100		304.95
1.2 ปุ๋ยเคมีที่ใช้ (กก.) 46-0-0	6.34	15	95.09	
1.3 ยาม่าหญ้า (กัมม็อกโซน) (ลิตร)	0.18	140	25.76	
1.4 จี๋เถ้า (กก.)	1.76	1		1.76
1.5 น้ำมันเชื้อเพลิง (ลิตร)	3.61	29	103.53	
1.6 ค่าจ้างไถ (งาน)	1	50	50	
2.ค่าแรงงานในการผลิต (คนวัน)				
2.1 เฝ้าทางเตรียมดิน	2.00	120		240.00
2.2 พรวนดิน+เตรียมแปลงด้วยคน	3.78	120		453.83
2.3 ใส่จี๋เถ้า	0.45	120		54.46
2.4 ปลูก	2.60	120		311.49
2.5 ปลูกซ่อม	1.29	120		155.23
2.6 ฉีดยาม่าหญ้า	0.23	120		27.00
2.7 เก็บเกี่ยว	5.50	120		660.23
2.8 ใส่ปุ๋ย	0.38	120		45.54
2.9 ขนย้าย	1.65	120		198.37
2.10 ตาก	4.48	120		537.72
2.11 ลอกเส้นใย	14.82	120		1,778.40

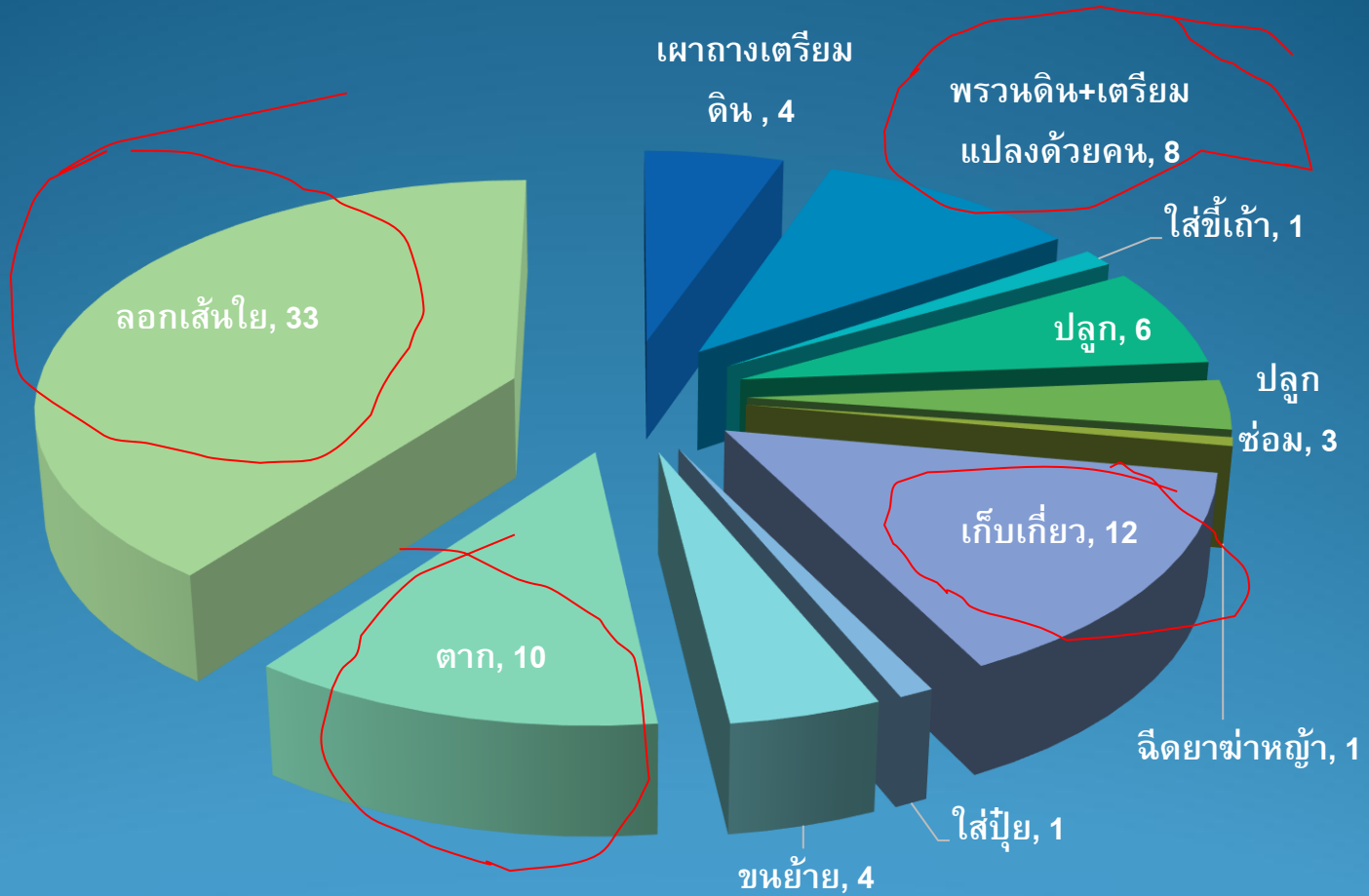
ปัจจัยการผลิต	สัมประสิทธิ์ต้นทุนการผลิต (หน่วย)	ต้นทุนเงินสด (บาท/งาน)	ต้นทุนไม่ใช่เงินสด (บาท/งาน)
3. ต้นทุนคงที่ (ค่าเสื่อมราคา: บาท)			
3.1 เครื่องตัดหญ้า	106.23		106.23
3.2 เครื่องพ่นยา	79.59		79.59
3.3 มีด	11.39		11.39
3.4 จอบ	8.11		8.11
3.5 เหล็กกระทงหลุม	4.02		4.02
3.6 รถยนต์	134.60		134.60
รวม		275.83	5,067.06
4. ต้นทุนการผลิตทั้งหมด (เงินสด+ไม่เป็นเงินสด) (บาท/งาน)			5,342.89
5. ผลผลิตเส้นใยดิบที่ลอกได้ (กก.)			30
5.1 ต้นทุนการผลิตเงินสด (บาท/กก.)			9.19
5.2 ต้นทุนการผลิตที่ไม่ใช่เงินสด (บาท/กก.)			168.90
5.3 ต้นทุนการผลิตรวม (บาท/กก.)			178.10

หมายเหตุ: 1 คนวัน เท่ากับการทำงาน 8 ชั่วโมง/คน/วัน

ประเภทต้นทุน	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/งาน)
1) ต้นทุนผันแปร:	
1. ต้นทุนค่าวัสดุ	582.59
2. ต้นทุนแรงงาน	4,416 .0
2) ต้นทุนคงที่	
1. ต้นทุนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์	344.3
3) ต้นทุนรวมทั้งหมด (บาทต่องาน)	5,342.89
4) ผลผลิตเส้นใย (กก.ต่องาน)	30
5) ต้นทุนต่อกก. (บาทต่อ กก.)	178.10

สัดส่วนต้นทุนค่าแรงงานต่อต้นทุนทั้งหมด (%)

พื้นที่ปลุก 1 งาน

ต้นทุนการผลิตเฮมพ์

พื้นที่ปลูก 1 งาน

ประเภทต้นทุน	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/งาน)
1) ต้นทุนผันแปร:	
1. ต้นทุนค่าวัสดุ	582.59
2. ต้นทุนแรงงาน	2,509.60
2) ต้นทุนคงที่	
1. ต้นทุนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์	344.3
3) ต้นทุนรวมทั้งหมด (บาทต่องาน)	3,436.49
4) ผลผลิตต้นเฮมพ์สด (รีดใบทิ้งแล้ว) (กก./งาน)	375-500
5) ต้นทุนการผลิตรวม นน.ผลผลิตเฮมพ์ต้นสด (บาท/กก.)	6.87 - 9.16
6) ต้นทุนการเฉลี่ยรวม งาน ผลผลิตเฮมพ์ เก็บเกี่ยวผลผลิตต้นสด	8.02

ประเภทต้นทุน	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/งาน)
1) ต้นทุนผันแปร:	
1. ต้นทุนค่าวัสดุ	582.59
2. ต้นทุนแรงงาน	4,416 .0
2) ต้นทุนคงที่	
1. ต้นทุนค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์	344.3
3) ต้นทุนรวมทั้งหมด (บาทต่องาน)	5,342.89
4) ผลผลิตเส้นใย (กก.ต่องาน)	30
5) ต้นทุนต่อกก. (บาทต่อ กก.)	178.10

เก็บเกี่ยวผลผลิตเส้นใยเฮมพ์
ตากแห้งแล้วลอกเปลือก

ข้อมูลเพิ่มเติม

**ต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์เฮมพ์
ในแปลงทดลอง**

ต้นทุนการผลิตเมล็ดพันธุ์ในแปลงทดลอง

พื้นที่ปลูก 1 ไร่

รายการ	จำนวนที่ใช้	ราคาต่อหน่วย (บาท/หน่วย)	จำนวนแรงงานที่ใช้ หรือปริมาณ ที่ใช้ต่อหน่วย	ต้นทุนที่เป็น เงินสด (บาท)
การปลูก				
- ค่าไถเตรียมดิน				800
- ค่าปุ๋ยซีไ้กรองกันหลุม	100 กระสอบ	20 บ./กระสอบ	กระสอบละ 10 กก.	2,000
- ค่าจ้างเหมาปลูก			1คน * 1 วัน*3.5 ชม.	120
- ค่าจ้างเหมาถอนแยก			1คน * 1 วัน*3.5 ชม.	120
การใส่ปุ๋ย (2 ครั้ง)				
- ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0	1 กระสอบ	950บ./กระสอบ	กระสอบละ 50 กก.	950
- ปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0	1 กระสอบ	950บ./กระสอบ	กระสอบละ 50 กก.	950
- ค่าแรงใส่ปุ๋ยจ้างเหมา			1 คน * 1.5 ชม./ครั้ง	100
การกำจัดวัชพืช (2 ครั้ง)				
- ค่าแรงหมากกำจัดวัชพืช (ใช้เครื่องตัดหญ้า)			250 บาท/ครั้ง	500
การเก็บเกี่ยว				
- ค่าจ้างเหมาตัดต้นและตัดดอก			1 คน * 2 วัน* 8 ชม.	240
- ค่าจ้างเหมาตาก (เกลี่ยเมล็ดเข้า เก็บเย็น)			1 คน * 5 วัน* 1 ชม.	120
- ค่าจ้างเหมาหวดและมัดทำความสะอาด			1 คน*3 วัน* 8 ชม.	360
ต้นทุนในการผลิตเมล็ดพันธุ์ (บาท/ไร่)				6,260 บาท/ไร่
ผลผลิตเมล็ดพันธุ์ที่ได้ (กิโลกรัม/ไร่)				200 กก./ไร่
ต้นทุนในการผลิตเมล็ดพันธุ์เสมอพต่อกิโลกรัม (บาท/กก.)				31.3 บาท/กก.

ต้นทุนการแปรรูปผ้าทอเกษตรกรรม

ขั้นตอนการแปรรูปเส้นใยเฮมพ์เป็นผ้าผืน

ขั้นตอน	รูปภาพ
1. เส้นใยกัญชงที่ลอกเปลือกเสร็จแล้ว นำมามัดรวมเป็นกำใหญ่พอประมาณเก็บแขวนไว้ในที่ร่ม	
2. นำเส้นใยกัญชงมาตากน้ำค้างไว้ 1 คืน ให้ชื้นแล้วนำมาตำด้วยครกไม้เพื่อให้เส้นอ่อนนุ่มง่ายต่อการต่อเส้น	
3. นำเส้นใยมาต่อให้เป็นเส้นโดยม้วนไว้บนหลังมือ (ขั้นตอนนี้ใช้แรงงานมากเพราะต้องต่อทีละเส้น หากทำเต็มวันจะใช้เวลาประมาณ 1.5 - 2 เดือน : สำหรับเส้นใยทอผ้าได้ประมาณ 7 ผืน)	
4. นำเส้นใยกัญชงขนาดใหญ่ไปแช่น้ำแล้วกรอเข้าหลอดเพื่อให้เส้นใยกัญชงเป็นเกลียวกลม	
5. เส้นใยเฮมพ์ที่กรอเข้าหลอดนำไปขึ้นกากบาทเพื่อกำหนดความกว้าง ยาวของผ้าที่จะทอและตาก	

6. นำเส้นใยมามัดเป็นพวงเก็บไว้ที่ร่มมีอากาศถ่ายเทสะดวก	
7. ต้มเส้นใยกัญชงในน้ำขี้เถ้า (น้ำขี้เถ้าผสมน้ำทิ้งไว้ 1 คืน และรินเฉพาะน้ำใสๆมาต้ม)	
8. ชักเส้นใยกัญชงที่ต้มน้ำขี้เถ้าให้ขาว	
9. นำเส้นใยมาต้มในน้ำเทียนไขเพื่อเคลือบเส้นใย และทำให้ผิวเส้นใยง่ายขึ้น	
10. นวดเส้นใยกัญชงด้วยอุปกรณ์แทนหินหรือแทนไม้ เพื่อให้เส้นใยแบนและอ่อนนุ่ม	

ขั้นตอนการแปรรูปเส้นใยเฮมพ์เป็นผ้าผืน (ต่อ)

<p>11. นำเส้นใยมาขึ้นไม้กกาบาท ตากและผึ่งลม ให้แห้งเก็บเส้นใยกัญชงลงภาชนะ</p>	
<p>12. เส้นใยกัญชงที่เป็นด้ายยึ่นนำไปจมนน้ำ เดินด้าย (หลักคั่น) แล้วสอดด้ายยึ่นเข้าทูก</p>	
<p>13. นำเส้นใยเฮมพ์ที่กรอเข้าหลอดด้ายยึ่น (หลอดใหญ่) และหลอดด้ายพุ่ง (หลอดเล็ก)</p>	
<p>14. ทอผ้า</p>	
<p>15. นำผ้าที่ทอเสร็จไปซักจนกว่าจะขาว เก็บเพื่อรอเตรียมย้อมสี (อาจใช้เวลาประมาณ 3-4 วัน ซักตาก 3 รอบต่อวัน)</p>	

ต้นทุนการแปรรูปเส้นใยเฮมพ์เป็นผ้าฝ้าย

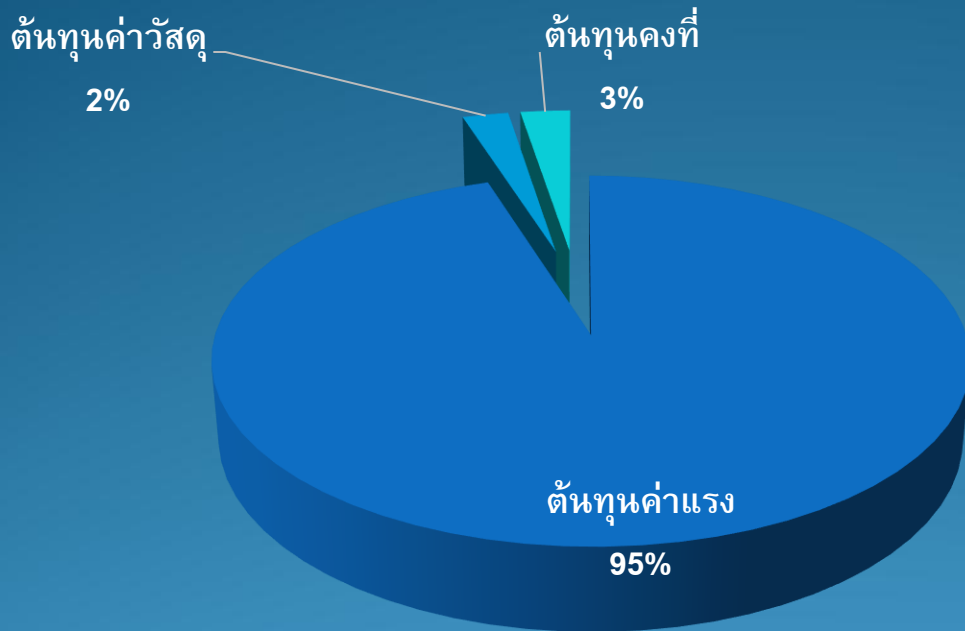
ปัจจัยการผลิต	สัมประสิทธิ์ต้นทุนการผลิต (หน่วย)	ราคาปัจจัยการผลิต ปี 2553 (บาท/หน่วย)	ต้นทุนเงินสด (บาท/งาน)	ต้นทุนไม่ใช่เงินสด (บาท/งาน)
ต้นทุนปัจจัยผันแปร				
1. ค่าวัสดุ			200	100
1.1 ค่าเทียน (กก.)	0.50	400	200	
1.2 ค่าเชื้อเพลิง (บาท)				100
2. ค่าแรงงานในการผลิต (คนวัน)			0	12,000
2.1 เส้นใยที่ลอกเปลือกนำมามัดตากน้ำค้างและนำมา ตำให้นุ่ม	3.00	120		360.00
2.2 ต่อเส้นใย	45.00	120		5,400.00
2.3 กรอเส้นใยเข้าหลอด	3.00	120		360.00
2.4 นำเส้นใยขึ้นจากบาท	8.00	120		960.00
2.5 นำเส้นใยมามัดเป็นพวงและนำมาเส้นใยมาต้มใน น้ำชีล่า	2.00	120		240.00
2.6 ชักเส้นใยกัญชงที่ต้มน้ำชีล่าให้ขาว	1.00	120		120.00
2.7 นำเส้นใยมาต้มในน้ำเทียนไข	2.00	120		240.00
2.8 นวดเส้นใย	3.00	120		360.00
2.9 นำเส้นใยมาขึ้นจากบาท	3.00	120		360.00
2.10 นำเส้นใยไปวนบนม้าเดินด้าย	6.00	120		720.00
2.11 นำเส้นใยกรอเข้าหลอดและนำไปทอเป็นผืน	21.00	120		2,520.00
2.12 นำผ้าทอไปซักให้ขาว	3.00	120		360.00

ต้นทุนการแปรรูปเส้นใยเฮมพ์เป็นผ้าฝ้าย (ต่อ)

ปัจจัยการผลิต	สัมประสิทธิ์ต้นทุนการผลิต (หน่วย)	ต้นทุนเงินสด (บาท/งาน)	ต้นทุนไม่ใช่เงินสด (บาท/งาน)
3. ต้นทุนคงที่ (ค่าเสื่อมราคา: บาท)		0	325
3.1 หม้อต้ม	50.00		50.00
3.2 ครกตำ	25.00		25.00
3.3 กากบาท	50.00		50.00
3.4 เครื่องทอ	66.67		66.67
3.5 เครื่องปั่นด้าย	66.67		66.67
3.6 เครื่องกรอ	66.67		66.67
รวม		200	12,425
4. ต้นทุนการแปรรูปทั้งหมด (เงินสด+ไม่เป็นเงินสด) (บาท/ 100 ตม.)			<u>12,625</u>
5. ผลผลิตผ้าทอที่ผลิตได้ (ผืน)			7
5.1 ต้นทุนการแปรรูปเงินสด (บาท/ผืน)			28.57
5.2 ต้นทุนการแปรรูปที่ไม่ใช่เงินสด (บาท/ผืน)			1,775.00
5.3 ต้นทุนทั้งหมดในการแปรรูปผ้าทอ (บาท/ผืน)			<u>1,803.57</u>

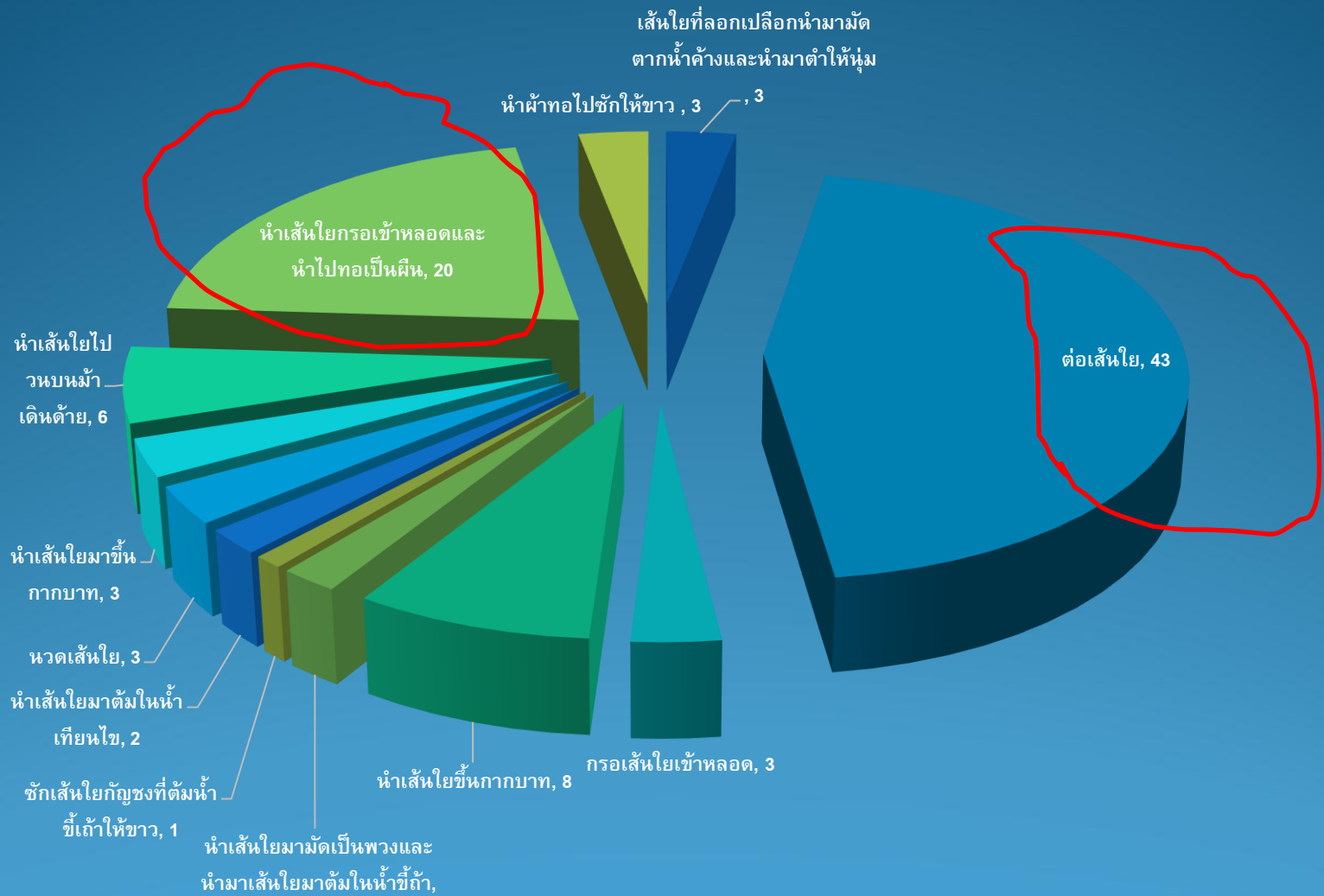
ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก นางมั๊ย แซ่ว่าง บ้านเลขที่ 46 ม.ดอยปู่ย ต.สุเทพ อ.เมือง จ. เชียงใหม่ วันที่ 15 สิงหาคม 2553.

ต้นทุนการแปรรูปเส้นใยเฮมพ์เป็นผ้าฝ้าย (ต่อ)

4. ต้นทุนการแปรรูปทั้งหมด (เงินสด+ไม่เป็นเงินสด) (บาท/งาน)	<u>12,625</u>
5. ผลผลิตผ้าทอที่ผลิตได้ (ผืน)	7
5.1 ต้นทุนการแปรรูปเงินสด (บาท/ผืน)	28.57
5.2 ต้นทุนการแปรรูปที่ไม่ใช่เงินสด (บาท/ผืน)	1,775.00
5.3 ต้นทุนทั้งหมดในการแปรรูปผ้าทอ (บาท/ผืน)	<u>1,803.57</u>

ร้อยละของต้นทุนค่าแรงในการแปรรูปเส้นใยเฮมพ์เป็นผ้าฝ้ายต่อต้นทุนทั้งหมด

ข้อเสนอแนะ

1. เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต อาจมีการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อทดแทนแรงงานคนในกิจกรรมที่ใช้แรงงานมาก เช่น

- การลอกเส้นใยออกจากต้นเฮมพ์ 33% ของต้นทุนทั้งหมด
- การเก็บเกี่ยว 12 %
- ตาก 10%

2. ต้นทุนการแปรรูปที่ใช้กิจกรรมมาก เช่น

- การต่อเส้น 42% ของต้นทุนทั้งหมด
- การทอ 20%

3. หากจะส่งเสริมการปลูกแบบ **Green Product**

อาจต้องทบทวนการใส่ปุ๋ยเคมีในแปลงเฮมพ์ ว่าเป็นข้อจำกัดหรือไม่ และเนื่องจากปัจจุบันมีปัญหาที่ดินจำกัด จะมีวิธีการไหนในการที่จะปลูกเฮมพ์ซ้ำแปลงเดิมได้ และมีการปรับปรุงบำรุงดินอย่างไร?

ขอบคุณค่ะ

